

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 49 ว่า บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 81 ระบุไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550ก : 13) ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญในการมุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ฉะนั้นการพัฒนาคุณภาพ คือ การให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและคงปฏิเสธไม่ได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญคือ ครู

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทุกด้าน รู้จักคิดรู้จักวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาได้ ซึ่งในการจัดการศึกษาต้องให้สอดคล้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเสริมสร้างสติปัญญาของมนุษย์ให้ คิดอย่างมีระบบขั้นตอนมีทักษะกระบวนการและมีเหตุผลเพื่อที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้แสวงหา ความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและเต็มศักยภาพของแต่ละคน

อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความรู้ใหม่ในแขนงอื่นๆ อีกด้วย (ชุมพล ศรีทองกุล. 2549 : 31)

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองแบบยั่งยืน ไปสู่ความเป็นคนเก่ง ดี มีสุข เกิดการพัฒนาทุก ๆ ด้านทั้งกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมไปพร้อม ๆ กัน อันเป็นภารกิจที่มีกฎหมายรองรับ ซึ่งครูอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีถือปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ไม่ใช่ชนโยบายหรือแผนงานที่ใครจะทำก็ได้ ไม่ทำก็ได้ ด้วยความจำเป็นดังกล่าวครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่า การจัดการเรียน การสอนที่ตนกำลังดำเนินการอยู่ มีคุณภาพถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยและสังคมโลกปัจจุบันมากน้อยเพียงใด ถึงเวลาที่ทุกคนจะต้องร่วมใจกันปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2549 : 6)

สำหรับปัจจัยที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประสบความสำเร็จประกอบด้วยตัวชี้วัดและองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ การบริหารจัดการนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยเฉพาะการบริหารจัดการของโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียน 2) การจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบด้าน “การจัดการเรียนรู้” นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครู และบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน 3) การเรียนรู้ของผู้เรียนองค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น (นวลจิตต์ เขาวีรพงศ์ และคณะ. 2546 : 27)

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน พบว่า การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนยังไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ถึงแม้จะมีการ

ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งเสริมการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่จากการติดตามผลการดำเนินงานพบว่า ครูส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูป โดยพบว่าสถานศึกษา และครูยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ได้มากเท่าที่ควร ซึ่งผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีสถานศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประมาณร้อยละ 39.2 และมีสถานศึกษาร้อยละ 34.2 ที่ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูไม่เข้าใจวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่วนใหญ่ใช้วิธีมอบหมายงานให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเองเกือบทุกวิชา ทำให้ผู้เรียนมีภาระงานมากเกินไป ส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของผู้เรียน บางคนเกิดความเบื่อหน่ายการเรียนและหนีเรียน รวมทั้งก่อให้เกิดระบบลางานมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549 : 221-225) ซึ่งสอดคล้องกับรุ่ง แก้วแดง (2549 : 2) กล่าวไว้ว่า “ผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทุกคนเห็นด้วย แต่มีปัญหาเรื่องการนำไปปฏิบัติ” และปัญญา ทรงเสรี (2549 : 3) กล่าวไว้ใน วิกฤตการณ์ผู้เรียนเป็นสำคัญว่า วิกฤตการณ์ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสถานการณ์แห่งความสับสน อันเนื่องมาจากกระแสการปฏิรูปการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกฝ่าย ทั้งผู้เรียน ผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ปรับตัวไม่ทันเกิดความเข้าใจผิดมีการนำไปปฏิบัติในบรรยากาศการเรียนแบบผิด ๆ ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียน และไม่มี ความชัดเจนสำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 26 มีภารกิจในการจัดการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษา ได้ดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2545 ได้จัดทำแผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2554 ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดกลยุทธ์สำคัญในการดำเนินการ คือ สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เร่งปฏิรูปการศึกษานุดกลาง และกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ วิจัยและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ จัดการวางแผนเสริมสร้างเด็กให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาสถานศึกษาให้มีการประกัน

คุณภาพภายใน อย่างมีระบบและต่อเนื่องเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจากการ
 ดำเนินการดังกล่าว พบว่า สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 มีปัญหา
 อุปสรรคเกี่ยวกับครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ มีความรู้ความ
 เข้าใจในองค์ความรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญสับสนไม่ตรงกัน ครูผู้สอนยังคงยึดติดกับการเรียน
 การสอนแบบเก่า (Talk and Chalk) ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่พยายามที่จะยึดแนวทางการจัด
 การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาทุกๆ ด้านพร้อมกัน สามารถนำ
 ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคม และชุมชนได้เป็นอย่างดี เน้นการจัดการเรียนการ
 สอนที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมทั้งตัวผู้เรียนเอง ผู้ปกครอง สังคมและชุมชน
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีส่วนในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
 จัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่มีคุณค่าในชุมชนของตนเอง รู้จักนำทรัพยากร
 ที่มีในชุมชนไปใช้ได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26. 2553 : 12)

จากความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการดำเนินงานการ
 จัดการเรียนรู้นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาเขต 26 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการพัฒนาการเรียนการสอนให้มี
 คุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน
 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบ
 แบบสอบถามและขนาดของโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายด้าน

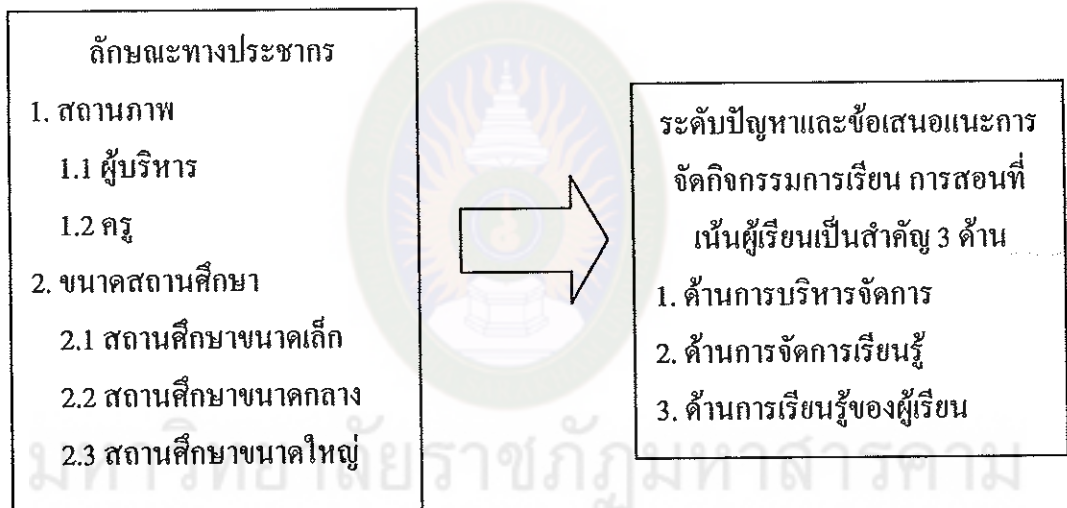
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันทั้ง โดยรวม และรายด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ นวลจิตต์ เขาวงศ์พงศ์และคณะ (2546 : 20-24) รวม 3 ด้าน และนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยซึ่งปรากฏดัง แผนภูมิที่ 1 ต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 12 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 14 แห่ง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 9 แห่ง รวม 1,909 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. 2553 : 3) จำแนกได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 85 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 17 คน สถานศึกษา ขนาดกลาง 23 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 45 คน

1.2 ครูผู้สอน จำนวน 1,824 คน จากสถานศึกษาขนาดเล็ก 512 คน สถานศึกษา ขนาดกลาง 704 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 608 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดโดยใช้ตารางจำนวน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) จำแนกได้ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40) ตามขนาดของ สถานศึกษา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก 14 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 19 คน และสถานศึกษา ขนาดใหญ่ 37 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 317 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก 89 คน คือ สถานศึกษาขนาดกลาง 122 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 106 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ

1) ผู้บริหาร

2) ครู

3.1.2 ขนาดสถานศึกษา

1) สถานศึกษาขนาดเล็ก

2) สถานศึกษาขนาดกลาง

3) สถานศึกษาขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 รวม 3 ด้านคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่ 18 พฤษภาคม 2554 ถึง 31 สิงหาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เรียนจากการจัดหมวดประสบการณ์ที่หลากหลาย คำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียน และสนองความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้เรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมและได้ลงมือปฏิบัติจริง ประกอบด้วย

1.1 การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของโรงเรียนให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้ได้คุณภาพของนักเรียนตามวิสัยทัศน์ที่โรงเรียนกำหนด โดยมี การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของโรงเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและ เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์

1.2 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง องค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็น รูปธรรมประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครู และบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 การเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง การได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือ กล่าวอีก ลักษณะหนึ่ง คือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ ร่วมกับบุคคลอื่น โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

2. สภาพการดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26

3. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนในสถานศึกษาที่เปิดสอนใน ระดับช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้ รักษาการ ในตำแหน่งดังกล่าวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26

5. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4 ตามแนวทาง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ยกเว้น โรงเรียนพระปริยัติธรรมและ โรงเรียนเอกชน

6. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง จำนวนนักเรียนที่แต่ละโรงเรียนมีอยู่ในปัจจุบัน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 จำแนกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

6.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 499 คน)

6.2 สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน)

6.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,499 คนขึ้นไป)

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษามหาสารคาม เขต 26 ซึ่งประกอบด้วย 13 อำเภอ คือ อำเภอเมืองมหาสารคาม, อำเภอแกลง, อำเภอโกสุมพิสัย, อำเภอกันทรวิชัย อำเภอเขียงยืน, อำเภอบรบือ, อำเภอนาเชือก, อำเภอนาคู, อำเภอกุฉีชัย, อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย, อำเภอนาโพธิ์, อำเภอวาปีปทุม, อำเภอยางสีสุราช, และอำเภอชื่นชม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 26 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปวางแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษามหาสารคาม เขต 26 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY